

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

Kitört a háboru...

Törökország megtámadta Szerbiát.

Ausztria—Magyarország nem vonul be a Szandzsákba. — Az első ütközetek. — Görögország is mozgósított.

Mikor e sorok íródnak, javában dörög odalenn a görbe hegyek között az ágyu, ropog a puska, halálhörgés és siralom szegődik nyomába. Kitört a háboru, talán a legvéresebb, a legszönyebb, amit valaha Európában megvittak, mert a balkáni tűz veszedelmes s lehet belőle oly európai háboru, amely nemzedékek s nemzetek pusztulásával fog együtt járni. A mai nap eseményeiről tudósításunk következik:

Törökország megtámadta Szerbiát.

A háboru kitört. Ma reggel öt óraker Risztováb és Kornyi Vrsztogos között a török csapatok az egész vonalon átlépték a szerb határt.

Szerb részről felvették a küzdelmet. Az ellenségeskedést a törökök kezdték meg.

A megtámadás vonala stratégiai-igaz igen fontos, mert a vranjai vonal felé vezet, ezenkívül Risztováccon van a szerb hadsereg főhadraktára. A külügyminiszteriumban az ellenségeskedés megkezdésére vonatkozólag jellemzőnek tartják, hogy Törökország kezdte meg a harcot, azon a napon, amikor az utolsó kísérletek történtek a béke fenntartására.

Nem vonulunk be a szandzsákba.

A több lap által kolportált hírre vonatkozólag, hogy Ausztria-Magyarország be akar vonulni a novibazári szandzsákba, határozott cáfolatot adtak ki. A pétervári nagykövet kijelentette, hogy az egész híresztelésből egy szó sem igaz. Oroszországnak semmi oka sincs, hogy bizalmatlansággal viseltessék Ausztria-Magyarország politikája iránt. A „Le Journal” jelenti, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszor-

szág a balkáni ügyekre vonatkozólag megállapodásra jutottak. A megállapodás lényeges tartalmát a legszigorubb titokban tartják.

Az első ütközetek.

Vasárnap hajnaltól délután négy óráig tartó elkeseredett ütközet után az északi sereg Vukotics tábornok vezetésével megszállotta Bjelopoljét. A szerb lakosság ujjongva fogadta a bevonuló montenegrói csapatokat és a templomban istentisztelet volt Nikita királyért. Palánkából jelentik, hogy a bolgár és török határőrök közt kisebb ütközetek voltak. Mindkét részről hevesen tüzeltek. A veszteségek még ismeretlenek. Egy bolgár banda az Istip és Kocsana közötti hid egy részét légerőpítette és néhány kisebb hidat felgyújtott. A kárt rövid idő alatt helyrehozták. Tegnap este a portára jelentés jött, hogy Berana mellett még folyik a csata. A montenegróiak Guzinje, Plava és Anova felé nyomulnak, itt állotta utjukat a török hadoszlop s elkeseredett ütközet után, amelyben a montenegróiak nagy veszteséget szenvedtek, kénytelenek voltak visszahúzódnak.

Görögország is befejezte a mozgósítást.

A görög mozgósítás be van fejezve. A tartalékosok szolgálatkészen engedelmeskedtek a behívásnak. Három napon belül több mint 65 000 ember vonul be. Éppen ilyen pontossággal érkeztek meg a következő napokon a szigeteke és a hegyvidékeken lakó katonakötelesek. A jelenleg fegyverben álló görög hadsereg létszáma 125.000 ember. A külföldön tartózkodó katonakötelesekkel, különösen pedig az amerikai emigránsokkal, valamint az 1912. évi korosztálynak a

katonai szolgálat alól felmentett embereivel együtt a létszámot könnyen 170.000 emberre lehet felemelni.

Mi ujság a politikában?

Justh Gyula Budapesten. — Kossuth Ferenc beszámolója Cegléden. — Justh Gyula megint lemondott a titkos tanácsosságról.

Vasárnap este félhétkor a szedi gyorsvonattal érkezett a fővárosba Justh Gyula, a függetlenségi párt elnöke. A pályaudvaron nagy tömeg lelkes ünnepségekben részesítette a betegségeiből fölgyógyult pártvezért. Justhot gróf Batthyány Tivadar üdvözölte, Justh meghatottan válaszolt. Beszédében ígérte, hogy lankadatlan kiartással és erélyvel fog küzdeni az alkotmányosság helyreállításáért, valamint az általános, egyenlő és titkos választójog kivívásáért. A pályaudvaron jelen voltak a ceglédi beszámolóról visszatért Kossuth Ferenc és hívei is, akik szintén résztvettek Justh Gyula ünnepsésében.

Kossuth Ferenc, a ceglédi kerület képviselője vasárnap délelőtt sok ezer főnyi választópolgárság előtt tartotta beszámoló beszédét. A képviselő riadó éljenzés és ünnepség között fejtegette, hogy a magyar parlament alkotmányosságát felforgatták Tisza és Lukács. Az ellenzék ezt nem fogja megvárni soha. Ennek a két embernek tehát okvetlenül távoznia kell helyéről. A sok csapás összekovácsolta az egész ellenzékét. Ki kell szabadítani Kovács Gyulát a fogságból. Az ellenzék megakarja erősíteni a népet, hogy velük együtt harcolhasson. Megkívánjuk azoktól, akik ma jogokat kívánnak, hogy hazafiak legyenek. Utána nagy tetszés közt Földes Béla, a Justh párt alelnöke beszélt, aki Lukácshoz képest még Fabriciust is kontárnak jellemezte. A többi felszólalók is rendkívül hevesen támadták Lukács miniszterelnököt.

Még július elején nyilvánosságra jutott, hogy Justh Gyula a képviselőházi erőszak következtében öfelsége rendelkezésére bocsátotta belső titkos tanácsosi méltóságát.

A király hoz intézett levélre Lukács László miniszterelnöktől káptott választ Justh Gyula: a miniszterelnök visszaküldte a levelét azzal, hogy intézkedéstételre nem alkalmas. Justh Gyula erős egyénisége nem nyugodott bele a kérdés ilyen elintézésébe, hanem júlini lépésének férfias határozottsággal levonta a konzekvenciáját. Október 8-iki kelettel újabb beadványt intézett öfelségéhez, amelyben titkos tanácsosi diplomáját visszaküldte a királynak, hogy most már végleg lemond a titkos tanácsosságról és kéri nevének s névsorból való kitörlését. Ezt az iratot Justh János pénteken délelőtt adta be Bécsben a kabinetirodában.

A város ügyei.

Közgyűlés a városnál.

Makóváros képviselőtestülete a mai nap folyamán tartotta meg október havi rendes közgyűlését Galambos Ignác dr. polgármester elnöklése alatt.

A mai közgyűlés, mint rendesen, vitákban elég gazdag volt. A felszólalásoknak se szere, se száma nem volt. A fontosabb ügyekről, mint az árvtári kölcsönök kamatának emeléséről, a közbiztonság építéséről, nemkülönben a szegényemház élmezéséről lapunk más helyén közöljük. Magáról a közgyűlésről pedig az alábbi tudósításunk számol be:

Galambos Ignác dr. polgármester a közgyűlést délelőtt 9 óraker nyitotta meg. A napirendre kitézött ügyek előadói voltak: Gera Sámuel városi főjegyző, Goresa Péter városi tanácsjegyző, Hajdu János városi főszámvevő, Bán Zsigmond dr. városi közigazgatási ügyész, Németh Andor városi főmérnök és Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsos.

Interpelláció a polgármesterhez.

A mai közgyűlést is interpelláció előzte meg. Dózsa Lajos dr. városi képviselő az iránt interpellálta meg a polgármestert, hogy miért kéri Csokonai-utca kinyitásának ügye?

A betérjett interpellációra vonatkozólag a polgármester felvilágosításul adta, hogy az utcában levő házak kisajátítására vonatkozó eljárás folyamatban van. Mihelyt ez a törvényes eljárás véget ér, kezdetét fogja venni az utca tulajdonké-

Nagy hangverseny az „Otthon“-ban.

Ma és minden este nagykikindai o o o Mészáros Sándor és fia az „Otthon“-kávéhazban hangversenyez. o o o

peni kinyitása. Kéri az interpellációra adott válaszában tudomásul vételét, mit a közgyűlés tudomásul is vett.

Az indítványok.

A mai közgyűlésen a szokottnál kevesebb indítvány volt, mint más alkalommal, mert máskor mindig volt 8-10 indítvány. Ma nem volt több háromnál. Egyik volt az árvatári kölcsönök kamatemelési ügye, melyről máshol emlékeztünk meg.

A második indítványt *Espersit* János dr. ügyvéd városi képviselő adta, ki indítványával azt célozta, hogy mondja ki Makóváros képviselőtestülete, hogy Makóváros októberben, az aradi gyásznapon mindenkor képviselheti magát.

Ebben az ügyben azonban nem kellett határozatot hozni, mert Nagy Károly városi képviselő indítványára a képviselőtestület már 1905-ben kimondta, hogy az aradi gyásznapon magát mindenkor képviselheti. És miután erről a határozatról *Espersit* János az indítvány beterjesztése óta értesült, visszavonta indítványát.

Dózsa Lajos dr. azt indítványozta, hogy a város utcáinak kövezése iránt a polgármester még ez évben terjesszen be javaslatot.

A beterjesztett indítványra a tanács jelenítette, hogy a kövezési szabályrendelet a vármegyénél most van jóváhagyás alatt. Mibely jóváhagyást nyer, akkor a már kiküldött bizottság javaslata alapján előterjesztést tesz az újabb utcák kövezése tárgyában.

Kisebb ügyek.

A városi tanács javaslata alapján kimondta a közgyűlés, hogy a polgármestert bizza meg, miszerint a polgármestert bizza meg azzal, hogy kössön Pallagi Ernőnével a várossal szemben fenálló 1430 korona kiengedése tárgyában.

Somlai Albert és társai Ludvári erdő bérleti, nemkülönben *Jóó* Sándor és társai ököresapási hasznabérleti tekintettel arra a körülményre, hogy földjeiket az árvíz elöntötte, kérték a várossal kötött szerződéseiknek felbontását.

A képviselőtestület kimondja, hogy a szerződéseket fel nem bontja, hanem méltányos esetekben a városi tanács ad halasztást.

A szegényház élelmezése.

Vita Makóváros közgyűlésén.

Makóvárosának mai, vitákban gazdag közgyűlésén került szóba a szegényemenház ápolójainak élelmezése is.

Tudvalevő dolog, hogy a szegényemenház élelmezésére a napokban megtartott árlejtésre többen nyújtották be pályázataikat. Így *Szabó* Lajos naponként 80 fillérért akart ellátni egy ápolót élelemmel, *Bihari* Sándor 58 fillérért, *Csorba* Ferenc 50 fillérért, *Trájer* Anna 45 fillérért és *Rankl* József 39 fillérért.

A szaktanácsosi hivatal a városi tanácsnál *Rankl* József ajánlatának elfogadását javasolta. Ezzel szemben a városi tanács, tekintettel arra a körülményre, mint azt lapunkban is kifejtettük, szerződésbeli kötelezettségének soha meg nem felelt és az ellenőrzésre hivatott közegeket a legtöbbször durván sértegette, az ő olcsóbb ajánlatával szemben *Trájer* Anna 45 filléres ajánlatát javasolta elfogadásra.

Ez ügyben is igen sok felszólalás történt, végre pedig győzött az igazság alapján felépülő humanizmus és a képviselőtestület 44 szótöbbséggel 19 ellenében kimondta, hogy a szegényház élelmezését 1913. évi január elsejétől kezdődő három évre *Trájer* Anna makói lakosra bizza.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Okt. 15 Római kat F 20 M. N. A Gör kath. Szept 30 G 20 Gerg. Napkél 6 óra 17 percekor, nyugszük 5 óra 15 percekor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Helyenkint, főleg délen eső és lassu hőemelkedés várható. Sürögnyrogzás: Sok helyütt csapadék később enyhébb Délhőmérséklet: 12-7 Celsius.

— **Ujságárusokat keresünk.** 18 évesnél idősebb férfiakat és nőket keresünk a „Makói Független Ujságnak” az árusítására. Akik ujságunk árusításával akarnak foglalkozni, napi 4-6-7-8 koronát — úgy tén, mint nyáron — könnyen kereshetnek. Akik más munkára már keptelenek, azok is képesek még ujságot árulni. Tehát idős és előregedett asszonyok és férfiak is jelentkezhetnek.

— **Tisztújító közgyűlés a városnál.** Nehány nappal ezelőtt megirtuk, hogy *Galanbos* Ignác dr. polgármester a főmérnöki állás betöltéséhez szükséges tisztújító közgyűlés kitűzése iránt kereste meg a vármegye aispánját. A megkeresés folytán *Hervay* István aispán a kért tisztújító közgyűlést november hó negyedik napjának délelőtti 9 órára tűzte ki.

— **Makói esküdt a szegedi törvényszéken.** Borbás József makói gazdálkodót az október 20 tól november 4 ig tartandó esküdtszéki tárgyalásokra esküdtnek hívták be.

— **Doktorá avatás.** Fehér Mór helybeli ügyvédjelöltet a budapesti egyetemen jogtudományi doktorrá avatták.

— **Tettenért dohány csempész.** *Ökrös* Gábor nagybányai dohány csempésznek már nem egyszer gyűlt meg a baja a finánczal. Ez évben azonban egy dohány kertészről sem tudott dohányra szert tenni, ezért belopódzott *Szekrényi* Lajos dohány pajtásjába és onnan 8 kilogramm dohánnyt akart ellopni, de tetten érték és megtették ellene a teljelentést.

— **Leégett cselédlakás.** Az éjjel még eddig ismeretlen okból kigyulladt *Rosenthal* Ignácné nagybányai birtokán egy 43 méter hosszú 5 méter széles cselédlakás és földig leégett. A kár több, mint 1500 korona, mely biztosításból megtérül. A kihallgatott tanúk állítása szerint a tüzet bosszuzállás okozta és ez irányban nyomoz a csendőrség.

— **Véres verekedés a korcsmában.** *Ködmön* János és *Ködmön* Tamás kevermési lakosok már régen esküdt ellenségei voltak *Dabasi* Ignác ugyancsak kevermési lakosnak. Fenték is rá mindketten a fogukat. A bosszu órája azonban tulajdonképpen az ellenséges indulatu emberek. A két *Ködmön* testvér már a második felléper bornál rávetette magát *Dabasira* és úgy elpáholták, hogy pár hét fog elteltéig addig, míg sebeitől felépül. A két verekedő ember ellen súlyos testisértés miatt indult meg az eljárás.

— **Nagy tűz Kiskopáncson.** A püspöki uradalomhoz tartozó *Kiskopáncson* kigyulladt egy 1200 keresztből álló buza asztag és földig leégett. A tüzet *Sötény* Pál béresnek 5 éves *Ferenc* nevű kis fia okozta, ki az asztag tövében gyufával játszott.

— **Lopás.** *Amont* József kövegyi kereskedőtől néhány nappal ezelőtt 12 kéve nemes fűzfa vesszőt loptak el. A csendőrség a tettet *Sajnács* Kálmán suhanc személyében kinyomozta, ki ellen megtették a büntetőfőjelentést.

— **Tisztán kell tartani a sertésólakat.** A sertésvész ugyancsak sok kárt okozott a makói gazdáknak ez idén. Hogy a veszedelmes állatbetegség újból fel ne üsse fejét a városban a rendőrkapitány szigorú rendeletet bocsájtott ki, melyben meg-hagyja, hogy a sertésólakat a leg-gondosabban fertőtlenítsék, mert a veszedelem csak így kerülhető ki. A rendőrség szigorúan fogja ellenőrizni az ólak fertőtlenítését, amnyival inkább, mert a novemberi vésársára, a sertésfelhajtás csak úgy lesz engedélyezve, ha a sertésvész lehetősége még ilyen módon is megakadályoztatik.

— **Megőrült nagylaki asszony.** Sulyos szerencsétlenség érte *Kovács* Zsigmond nagylaki földmivest. Felesége tegnap délután megőrült. A rettenetes kor oly rohamosan lépett fel a szerencsétlen asszonyon, hogy törni zuzni kezdett. Nagy nehezen lefoglalták a kényszerzubbonyban felszállították a *Lipótmezei* országos tébolydába. A szerencsétlen férj iránt általános a részvétel.

— **Érdeki József** tánczteremben tegnap este fényesen sikerült szüreti mulatságon az első csokrot *Erdei* Katica a másik csokrot pedig *Baranyi* Juliska, mint legügyesebb eszszlányok nyerték el.

— **Száz éves jubileum Nagylakon.** Vasárnap tartja meg az ev. egyház templomalapjának és ezzel kapcsolatosan új orgonájának felszentelését. Az ünnepély sok vidéki vendéget fog vonzani községükbe. A jubileumi ünnepségek sorrendje a következőképen fog lefolyni: 20-án reggel 9 órakor ünnepi szenteshéd, tartja *Bujna* Iván ev. lelkész. — A oltár elől magyar beszédet mond *Petrovics* Soma csanád-ésongrádi főesperes. — Délben bankett lesz, este pedig a Hungariában működvelői előadás, melynek jövedelme az új orgona és oltár költségeinek fog fordítatni.

— **Rendelet a leánykereskedés ellen.** A hivatalos lap mai száma közli a miniszterelnök rendeletét a leánykereskedés elnyomása végett létrejött nemzetközi megállapodásról. Ezt a megállapodást Ausztria-Magyarország elfogadta s a most kiadott miniszterelnöki rendelet értelmében ez idő szerint is érvényben van.

Leszavazott indítvány.

Nem emelik az árvatári kölcsönök kamatát.

Wizinger Károly árvaszéki ügyész, mint arról már megemlékeztünk, indítványt terjesztett be Makóváros képviselőtestületéhez, melyben tekintettel a súlyos pénzügyi viszonyokra, azt célozta, hogy az árvatári kölcsönök kamata tekintet nélkül arra a körülményre, hogy a kölcsön mikor vétetett fel, a kamat 5 százalékról 6 százalékra emeltessék.

Ezt a nagy fontosságú ügyet mai közgyűlésén tárgyalta Makóváros képviselőtestülete. Maga az árvaszék nem véleményezte az indítvány elfogadását, de a városi tanács igen. E tárgy körül erős vita fejlődött ki a közgyűlésen. Az ügyhöz mellette és ellene is többen szólottak hozzá.

Dózsa Lajos dr.: Az árvák vagyónának gyarapítása érdekében fontosnak tartja az indítványt azért elfogadásra ajánlja.

Bán Zsigmond dr.: A kamat emelés nem szolgálja közvetlenül az árvák érdekét, mert az árvatári tartalék alap növelésére szolgál csak, mely a törvény értelmében az elhagyottá nyilvánított 7-15 éves korig

levő gyermekek eltartására szolgál. Nem volna tehát helyes, ha ezeknek a gyermekeknek eltartását az árvatári adások nyakába sóznák. Az indítványnak a napirendről való levételét javasolja.

Wizinger Károly: Indítványát oda módosítja, hogy a magasabb kamatozás csak az újabb felveendő árvatári kölcsönökre vonatkozzék.

Dózsa Ferenc dr.: Az árvák érdekében szükségosnak tartja, hogy *Wizinger* Károly indítványa egész terjedelmében elfogadtassék.

Espersit János dr.: Szintén amellett érvel, hogy az indítvány nem szolgálja közvetlenül az árvák érdekét, így annak a napirendről való levételét javasolja.

Minthogy az ügy eléggé ki volt merítve, polgármester szavazás alá bocsátotta az ügyet, mikor a képviselőtestület többsége kimondotta, hogy az árvatári kölcsönök kamatát nem emeli.

Özvegy asszony sorsa.

Csanádpalota szenzációja.

Fiatal asszony volt *Oláh* Árpádné, született *Szeles* Mária csanádpalotai asszony. E fiatal asszony is azok közé a szerencsétlenek közé tartozott, ki alig ért egy pár boldog évet a férje oldala mellett, midőn férjét a mult évben elragadta kebléről a halál.

Az asszony fiatal volt. Szép is volt, kinek joga van a szerelemhez. Ő is ezt az emberileg megengedhető passziót engedte meg magának. Szeretett ismét. Es szeretett ug, hogy férje életében ilyenekkel nem volt megtelve szíve.

Ennek a szeretetnek azonban következményei lettek, nem úgy, mint férje életében. Igen ám, de a mai társadalmi felfogás szerint még titkolni, szegényleni kell az olyan szerelem megnyilvánulásait, az olyan szerelem gyümölcsét, melyhez előzetes hozzájárulás nem nyilváníttotta az állami anyakönyvvezető, no meg az egyház felszentelt szolgálja: a pap.

Oláh Árpádné is ilyen helyzetbe került. A szerelem következménye jó ideig, nagyon természetes, el volt titkolható. A harmadik hónapban tudta azonban, már mindenki tudta a községben, hogy *Oláh* Árpádnének szerelme miatt szegényleni kell magát.

Közben telt, mult az idő. Sok álmatlan éjszakát töltött keserves töprengésben *Oláh* Árpádné. Végül is, midőn már szerelmének gyümölcse 5-6 hónapos volt, megérelődött lelkében a gondolat, hogy bármi módon is, megszabadul szegényétől.

Bűnös munkájához kapott segítő társat is *Csetneki* Julianna születésű személyében. Ennek segítségével megszabadult a szép asszony szegényétől. Nem kellett nekik még csak „kis deszka koporsó” sem. A „pici férget” elrejtették a kotárka alatt.

Ezután megindult a suttogás, mely csak erősödött az által, hogy *Csetneki* Julianna születésű, ki a bűnös manipulációnál segédkezett, váratlanul elhunyt. A község élénk fantáziájú népe a születésű elhunyt *Oláh* Árpádné szegényének el-tüntetésével hozta kapcsolatba.

Egyszer aztán névtelen levél érkezett, mint már ilyenkor szokás, a csendőrséghez. Ennek alapján megindult a nyomozás. A szerencsétlen asszony még ma mindent tagad, de ellenmondásai és a kihallgatott tanúk vallomásai már

beigazolták ellene a súlyos vádat, így a szerencsétlen fiatal asszonyt feljelentették a szegedi kir. ügyész-ségnél.

A vágóhid ügye.

A város még nem építi a vágóhidat.

Alig volt még Makóvárosának olyan ügye, mint a közvágóhid újra építésének ügye, mely olyan sokat foglalkoztatja volna a Makóváros képviselőtestületét.

Két év óta ugyanis alig volt olyan közgyűlés, melynek tárgysorozatába ez az ügy fel ne lett volna véve. Folyton sürgette ezt az ügyet az állategészségügyi törvény értelmében a fölösletes hatóság.

A fölösletes hatóság sürgetése folytán a város képviselőtestülete, hol az egyik, hol a másik bizottsághoz utalta ezt az ügyet. Soha így annyi bizottság kezén még meg nem fordult, mint éppen a vágóhid kérdésének ügye.

Az új vágóhid építésének kérdése elől azonban kitérni Makóvárosának már nem lehet, mert a miniszter leiratában határozottan kimondotta, hogy a törvényeknek megfelelő új közvágóhidnak 1913. évi október elsejére, tehát egy év tartama alatt fel kell építve lenni.

Ilyen körülmények között a polgármester a mai rendes közgyűlésre is kénytelen volt ezt az ügyet kitűzni. A kiküldött bizottság, mely ebben ügyben tárgyalt, javasolta az új vágóhid építését, mert a réginek átalakítása oly sok költséget igényelne, hogy abból megfelelő új vágóhid volna építhető. A kiküldött bizottság csak az új vágóhid építésének helyére nézve nem terjesztett be javaslatot, ilyen körülmények között a városi tanács azt javasolta, hogy 250 ezer korona költséggel a Maros partján a Báló-féle vígadó közelében építtessék fel.

A legtöbb képviselő azonban elene volt annak, hogy az új közvágóhid akár a hullámtéren, akár az ártéren építtessék fel, mert ki lenne téve annak, hogy áradás alkalmával a víz a szilárd építményt tönkre teszi, azért megbízták a polgármestert, hogy az új vágóhid építése ügyében specialistáktól szerezzen be felvilágosító adatokat, így mai közgyűlés a vágóhid építését újból elhalasztotta.

A makói piacról.

Szilárdság a gabonapiacon.

A háborus hírek, nagyon természetesen, hogy szilárdságot idéznek elő a gabonapiacon s dacára a földmívelésügyi miniszter szombaton kiadott kedvező termés jelentésének, az árak emelkedő irányzatot mutatnak. Hogy egyebet ne említsünk a földmívelésügyi miniszternek szombati jelentése Magyarország kukorica-termését olyannak mondja, hogy évtizedek óta nem volt példa ily bő kukoricatermésre s mégis a háborus hírek miatt a kukorica oly drága, amire szintén évtizedek óta nem volt példa.

A makói piacon is jó ára volt vasárnap a terményféléknek így a buza ára métermázsánként 21 korona 20 fillér volt. Budapesten ma 23 korona 80 fillért fizettek a buza métermázsájáért.

A kukorica ára a makói piacon, szintén jól tartotta magát. O tengeri

ugyan nem kerül forgalomba, de annál több az új esőves tengeri, melynek métermázsájáért, minősége szerint 6.5-7 koronát fizetnek. Budapesten az ó-tengeri ára métermázsánként 20 korona 60 fillér volt ma.

A hagymapiac az egyedüli, ahol semmi élénkség, semmi forgalom nem tapasztalható. A hagymaárak nem akarnak emelkedni kertészeink nagy szomorúságára. A vöröshagyma ára vasárnap 4-5 korona között váltakozott métermázsánként, minőség szerint. A fohagyma ára szintén egy állapotban, 7-8 korona között váltakozik. A külföld egyáltalában nem, vagy csak igen mérsékelten érdeklődik a makói hagymapiac iránt, ami aztán abban az óriási üzlettelenségben és lanyhaságban nyilvánul, amire szintén rég volt példa a makói piacon.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

I. fejezet. (4)

Kitagadva, megátkozva.

Nem érdemled, hogy valaha anyámnak nevezzenek!

Bucsuzásul azonban én is mondom neked valamit . . .

Átkot! Azt kívánom, azt kérem az istentől, hogy büszke göggel összerakott pénzed fullasszon meg, az a pénz, a vogyon legyen a gyilkosod!

Haldokló ágyad mellett pedig a kapzsiság, a bün virrasszon s a pénz öröge fogja le örök álomra szemeidet!

- Szegény tatár! mondá özvegy Pétsyné gunyos ajkbigyesztésel.

Vigyázz, az átok vissza ne hulljon eád.

Aki az anyját átkozza, annak az isten nem bocsát meg soha!

Pétsy Dénes átölelte Boriska karsu derekát és így ment ki vele a szobából.

Csak midőn lent voltak a körüti drága palotából, tört ki Pétsy Dénesből a keserűség.

Nem tudta vissza fojtani, azt utczán sirt, könnyezett mint egy gyermek.

- Ez a fényes palota szülőházam volt, modá szomoruan és özvegy Pétsné kúruti négy emeletes házára mutatva, de kapuját anyám életében nem lépem át többé!

Halálá után is csak azért jövök el, hogy megtudjam, ki ütötte dobra.

Dolgozni fogunk Boriskám, dolgozni!

Tanultam annyit, hogy valahol egy kis hivatalt kapjak.

Mint dijnok vagy hivatalnok megélünkmi is úgy, mint annyi sok százezren!

Csak te szeress . . .

Szerelmünk adjon erőt a munkához, a küzdéshez, a nélkülözések elviseléséhez.

De nem! . . .

A ki dolgozik, az nem nélkülözheti a mindennapi kenyeret.

Vagyonra, gazdaságra nem vágyunk, kincsünk a szívünkben rejlik és az vehér az elhagyott fényes palotával!

- Kedves Dénes, szólt a leány

halkan és remegve, habozom, küzdöm, mert egy hang azt mondja a bensőmben, hogy nem szabad ilyen nagy áldozatot elfogadom.

Anyád áldása nélkül boldogságunk nem lesz teljes.

A szerelem gyorsan lerepül s ha nem marad utána a szeretet, oh, nagyon, de nagyon szomorú lesz a mi házasságunk.

Váljunk el, Dénes!

A ki palotában nőtt fel, úgy mint te, nagyon keservesen tud az nélkülözni.

Eddig téged szolgáltak, ha kis hivatalnok leszel, neked kell szolgálni.

(Folyt. köv.)

NAGYSÁD!

ha háztartását praktikusán és takarékosan akarja vezetni, akkor nem nélkülözheti a magyar asszonyok népszerű közlönyét, a Kürthy Emilné szerkesztésében 19 év óta megjelenő „HÁZTARTÁS”t. Ha ennek a kiváló folyóiratnak hasznos tanácsait követi, akkor büszkén mondhatja majd vendégeinek:

a lakásom

berendezésétől a háztartásban található utolsó szegig a „Háztartás” jó tanácsai figyelembe vételével vannak gondozva. Ha még nem ismerné ezt a pompás folyóiratot, kérjen mielőbb ingyenes mutatószámot a „Háztartás” kiadóhivatalától, Budapest, VI.

Eötvös-utca 36.

Ha most félévre 6 koronával előfizet a „Háztartás”-ra akkor teljesen ingyen és bérmentve kapja meg a HÁZTARTÁS KÖNYVTÁRA most megjelent pompás 20 kötetű, mely izlésesen kiállított könyvek valóságos kincsbányája minden művelt és modern háziasszonynak.

Jó karban levő tűzmentes vasszekrény (Wertheim-szekrény) megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Nyomdász-tanulók

felvétetnek lapunk nyomdájában.

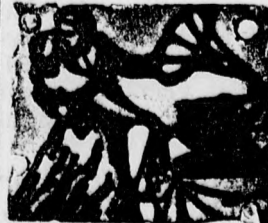
Miért vagy másé?

Akiknek a szívük fáj?

Fecském hova szállsz?

Hogy van a Pali bácsi?

stb. népdalokat, kuplékat, katona és cigányzenét élethűen átsza az óriási „Adria” beszélőgép, mely 5 legujabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

WÄGNER „Hangszer-király”-nál BUDAPEST VIII. József-körut 15.

Gyorsjavító műhely. Nagy fényképes árjegyzék ingyen!

Szőlőoltványok

Kiváló szép egy és két éves gazdag gyökérzetű szokványminőségű fásoltványok a legjobb bor- és legszébb csemegefajokból, közöttük „Kreaca” (Bánati Rizling), a legjobb és rendkívül bőtermő borfaj és „Muscát Csabagyöngze”, a legfinomabb és legkorábban érő csemegefaj. Ezenkívül amerikai sima és gyökeres szőlővesszők a legjulanysabb árak mellett eladók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Erzsébet szőlőoltványtelep

Tulajdonos: SCHMIDT MÁTYÁS BOGÁROS. (Torontálmegeye.)

Asszonyok s férfiak,

akik más munkára már képtelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben

Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

A „Makói Független Ujság”

előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . 14 Kor.

Félévre . . . 7 Kor.

Negyedévre . . . 3 K. 50 fill

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüster felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüster	I. 15. -	Háló kabátok	1.80
Delén bluzok	3. -	Női nadrágok	1. -
Himzett	3.90	Fűző védő	III. 1.20
Csipke	5. -	Fűző védő	II. 2.40
Párnák	1.70	Fűző védő	I. 3. -
Paplan lepedők	5. -		

Szigoruan szabott árak!

Serzem,
Batiszt,
Schiffon és
Lüster alsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák! Fejkötők! Pique paplanok!

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, fűzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-Király” országzerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körut 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Tubarózsa-krém és az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növényét legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér.

Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salotor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezésével a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja!

Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszertárában

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Telefon-szám: 127

Telefon-szám: 127.

Meglepő ujdonság!

Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellettekkel verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wágner a „Hangszer-Király”

országzerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. Óvás: Figyeljen a pontos címre

AZ „ÓRANGYAL”

disztemetkezési vállalat

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy temetkezéseket, temetésekhez való gyászcikket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig — a mai modern kor és izlés szerinti kiállításban — a legszolidabb árban eszközöl. Ravatalozásért és gyászkocsiért külön díj nem számított. Tölgyfa keresztek és fejfák legolcsóbb árban szerezhetők be nálam. A névfelirat arany és ezüstözéséért külön díjat nem számított fel.

B. pártfogást kérve:

özv. Gyurik Lajosné.

Kenyérpiac, (Tőkey-hézbán).

Iritz Sámuel özv. cég

ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2. — K
Valódi törköly	2.40
5 éves kajszin barack	3. —
8 „	4. —
10 „	5. —
5 „ borpálinka	3. —

Á valóságért a cég felelősséget vállal.

Kiadó föld és lakás.

A gyilkos tó mellett 2 járandó hagyma alá is és egy udvari lakás kiadó. Értekezhetni lehet, Megyeház-u. 11. sz. a.

Előnyös feltételek mellett.

A LEGUJABB

elegáns öltönyök, felöltők, télikabátok, egyedül a vervény műteremben készülnek

angol és francia divat szerint külföldi és honi szövetekből.

Utólérhetetlen olcsó árakról győződjék meg egy próbarendeléssel.

Gera Mihály

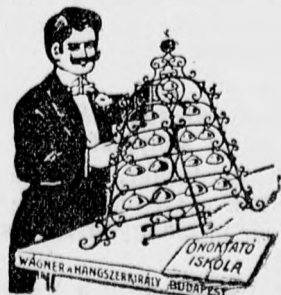
Megyeház-utca 8. szám.

férfi-szabó.

Ruhatárak rendbentartása.

Kukoricaszár-kötő zsinegek

megérkeztek s Gulácsi János vasipartelep és gép-állandó raktára Makó, Dessewffy-tér 31. sz. Telephon 50.

Ujdonság!

Tündérharangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüst-fémcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona **Wágner a Hangszer-Király** országzerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. szám alatt Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserü

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számítalan hálaíratbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

Wágner a

Hangszer-Király

országzerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában Budapest, József-körut 15. sz.

Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen